

Bryssel, 18. marraskuuta 2024
(OR. en)

15816/24

CONUN 231
ONU 133
DEVGEN 185
ACP 124
COAFR 409
COASI 187
COEST 663
CLIMA 414
COLAC 159

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 18. marraskuuta 2024

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Neuvoston päätelmät kehittyvistä sisämaavaltioista
– (Neuvoston päätelmät – 18. marraskuuta 2024)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4058. istunnossaan 18. marraskuuta 2024
hyväksymät päätelmät kehittyvistä sisämaavaltioista.

Neuvoston päätelmät kehittyvistä sisämaavaltioista

1. Euroopan unioni (EU) ja sen jäsenvaltiot suhtautuvat myönteisesti YK:n kolmanteen kehittyviä sisämaavaltioita¹ käsittelevään konferenssiin (LLDC3), joka pidetään Gaboronessa Botswanassa 10.–13. joulukuuta 2024. Konferenssin teema ”Driving Progress through partnerships” (”Edistystä kumppanuuksien avulla”) korostaa yhteisen toiminnan merkitystä kestävä kehityksen kannalta. Konferenssi tarjoaa tilaisuuden laatia uusi ja kunnianhimoinen kymmenvuotinen kumppanuuskehys kehittyville sisämaavaltioille, vastata nykyisiin haasteisiin, parantaa kykyä selviytyä tulevista häiriöistä ja nopeuttaa kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanoa.
2. EU on aktiivisesti vahvistanut kumppanuuttaan kehittyvien sisämaavaltioiden kanssa sekä kahdensivuisella tasolla että alueellisen yhteistyön kautta ja maailmanlaajuisesti. EU on täysin sitoutunut laajentamaan edelleen yhteistyötään kehittyvien sisämaavaltioiden ryhmän ja sen puheenjohtajiston kanssa, jota johtaa tällä hetkellä Botswana.
3. Kyseiset 32 kehittyvää sisämaavaltiota sijaitsevat eri puolilla Afrikkaa, Aasiaa, Eurooppaa ja Etelä-Amerikkaa, ja niissä asuu yhteensä noin 570 miljoonaa ihmistä. Jokaisella ryhmään kuuluvalla maalla on omat mahdollisuutensa ja haasteensa. Suoran avomeriyhteyden puuttuminen, etenkin kun siihen yhdistyy maantieteellinen syrjäisyys, aiheuttaa maailmanlaajuiseen yhdentymiseen ja kauppaan liittyviä ongelmia. Näitä ovat muun muassa liikenteen ja yhteydenpidon esteet, pitkät välimatkat suurille markkinoille ja raskaat kauttakuljetusmenettelyt. Turvautuminen naapurimaihin kauttakuljetuksissa luo infrastruktuurille lisäpainetta ja nostaa tavaroiden kustannuksia. Nämä kaikki seikat yhdessä voivat vaikeuttaa kansainvälisen rahoituksen ja investointien saantia.
4. YK:n jäsenvaltiot toistivat syyskuun 2023 kokouksessaan sitoutumisensa Agenda 2030:n ja sen kestävä kehityksen tavoitteiden tehokkaaseen täytäntöönpanoon sekä kaikkien Agenda 2030:een kirjattujen periaatteiden noudattamiseen.”

¹ Afganistan, Armenia, Azerbaidžan, Bhutan, Bolivian monikansainen valtio, Botswana, Burkina Faso, Burundi, Keski-Afrikan tasavalta, Tšad, Eswatini, Etiopia, Kazakstan, Kirgisian tasavalta, Laosin demokraattinen kansantasavalta, Lesotho, Malawi, Mali, Moldovan tasavalta, Mongolia, Nepal, Niger, Pohjois-Makedonia, Paraguay, Ruanda, Etelä-Sudan, Tadžikistan, Turkmenistan, Uganda, Uzbekistan, Sambia, Zimbabwe.

5. EU on tyytyväinen uudistettuun maailmanlaajuiseen sitoumukseen antaa uutta pontta monenväliselle järjestelmälle ja nopeuttaa syyskuussa 2024 hyväksytyn tulevaisuussopimuksen ytimessä olevien kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista. Tunnustamme kehittyvien sisämaavaltioiden erityistilanteet ja sen, että ne tarvitsevat apua Agenda 2030:n täytäntöönpanossa.
6. EU on sitoutunut tukemaan tätä varten tehtävää työtä ja toteaa, että tarvitaan toimintasuuntautuneita sitoumuksia kehittyvien sisämaavaltioiden vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi, jotta voidaan nopeuttaa kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista, ratkaista nykyiset haasteet ja parantaa kykyä selviytyä tulevista häiriöistä. EU korostaa, että on tärkeää muotoilla ja panna täytäntöön konkreettisia prioriteetteja, joissa otetaan huomioon kehittyvien sisämaavaltioiden yksilölliset tarpeet, linjassa sen kanssa, että EU on sitoutunut varmistamaan, että ketään ei jätetä jälkeen kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa.
7. Vuonna 2014 laadittu Wienin toimintaohjelma on tarjonnut selkeät puitteet seuraavien kuuden prioriteettialansa avulla: kauttakuljetuspolitiikka, infrastruktuurin kehittäminen, kauppa ja kaupan helpottaminen, alueellinen yhdentymisen ja yhteistyö, talouden rakennemuutos ja täytäntöönpanokeinot. Pyrkimyksiä Wienin toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi on tehostettava, erityisesti vastauksena covid-19-pandemian aiheuttamiin takaiskuihin, geopoliittisiin jännitteisiin, konflikteihin, ilmastonmuutokseen, puutteelliseen ruoka- ja ravitsemusturvaan ja epäsuotuisaan maailmanlaajuiseen taloustilanteeseen. EU odottaa mielenkiinnolla yhteistyötä kehittyvien sisämaavaltioiden kanssa Gaboronessa asetettavien prioriteettien täytäntöönpanemiseksi.
8. EU on tyytyväinen YK:n yleiskokouksen 21. joulukuuta 2020 hyväksymään päätöslauselmaan, joka koskee operatiivisista toimista YK-järjestelmän kehittämiseksi joka neljäs vuosi tehtävää kattavaa politiikan uudelleentarkastelua ja jossa viitataan YK:n kehitysjärjestelmän tarpeeseen lisätä tukea kehittyville sisämaavaltiolle. EU suhtautuu myönteisesti myös ehdotettuun maailmanlaajuiseen moniulotteiseen köyhyysindeksiin.

9. EU kannattaa alueellisen yhteistyön ja yhdentymisen tehostamista keinona tukea kehittyviä sisämaavaltioita maantieteellisten rajoitteiden kompensoimisessa ja niiden pääsyn parantamisessa kansainvälisille markkinoille, mukaan lukien infrastruktuurin, digitalisaation ja innovaatioekosysteemien parantamisen osalta. EU ja sen jäsenvaltiot tukevat erityisen Team Europe -aloitteen puitteissa etenkin Afrikan mantereen vapaakauppa-aluetta, joka tarjoaa suurta muutospotentiaalia alueen maille ja erityisesti kehittyville sisämaavaltiolle. Sen lisäksi, että infrastruktuuria on kehitettävä esimerkiksi Asian Highway Network -hankkeen ja Trans-Asian Railway Network -sopimuksen puitteissa, EU katsoo, että on investoitava puhtaaseen, uusiutuvaan ja digitaaliseen teknologiaan kehittyvien sisämaavaltioiden taloudellisen yhdentymisen ja häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi. Kauppasääntöjen yhdenmukaistaminen on ensiarvoisen tärkeää, ja se auttaa kehittyviä sisämaavaltioita yksinkertaistamaan määräyksiä ja hallinnollisia menettelyjä. Näin voidaan varmistaa välttämättömien tarvikkeiden kauppa ja taata nopeammat ja avoimemmat kauppamenettelyt ja siten suojata yleiset edut.
10. EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet toimimaan rakentavassa roolissa ennen LLDC3-konferenssia, sen aikana ja sen jälkeen kaikkien toimintaohjelmaluonnoksessa määriteltyjen prioriteettien osalta. Tätä varten EU on valmis tekemään yhteistyötä sellaisten kumppaneiden kanssa kuin International Think Tank for Land Locked Developing countries ja UN-OHRLLS (vähiten kehittyneistä maista, kehittyvistä sisämaavaltioista ja pienistä kehittyvistä saarivaltioista vastaavan YK:n korkean edustajan toimisto).
11. EU korostaa uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinko-, tuuli- ja vetyenergian, muutospotentiaalia. Ne tarjoavat kehittyvien sisämaavaltioiden tarpeisiin soveltuvia kestäviä ratkaisuja ja runsaasti mahdollisuuksia kehittää digitaalisia ja yrittäjätaitoja, joilla edistetään työpaikkojen luomista vihreissä arvoketjuissa, ja yhteyksien parantamista edistäviä digitaalisia taitoja.

12. EU on sitoutunut tekemään kumppaneiden kanssa tiivistä yhteistyötä vihreän siirtymän nopeuttamiseksi ja hyödyntämiseksi sekä maailmanlaajuisen sitoumusten täytäntöönpanon tukemiseksi. EU ja sen jäsenvaltiot vahvistavat edelleen yhteistoimintaa kumppaneiden kanssa sellaisten kunnianhimoisten kansallisesti määriteltyjen panosten kehittämisessä ja täytäntöönpanossa, joilla tosiasiallisesti vastataan maailmanlaajuisen tilannekatsauksen puitteissa tehtyihin sitoumuksiin, mukaan lukien siirtyminen pois fossiilisista polttoaineista oikeudenmukaisella, hallitulla ja tasapuolisella tavalla, sekä kansallisten sopeutumis suunnitelmien laatiminen sopeutumiskyvyn parantamiseksi, selviytymiskyvyn vahvistamiseksi ja haavoittuvuuden vähentämiseksi.
13. EU pyrkii kaventamaan digitaalista kuilua kehittyvissä sisämaavaltioissa tukemalla digitaalisen lukutaidon ohjelmia, parantamalla digitaalista infrastruktuuria ja helpottamalla tieto- ja viestintätekniikan saatavuutta. Digitaalitekniologia avaa merkittäviä mahdollisuuksia koulutus-, terveys- ja sosiaaliturvajärjestelmien muuttamiseen sekä instituutioiden vahvistamiseen. EU korostaa luotettavien ja eriteltyjen tietojen keruun ja analysoinnin merkitystä, jotta voidaan ymmärtää paremmin kehittyvien sisämaavaltioiden erityistarpeita ja toteuttaa tämän pohjalta kohdennettumpia ja tuloksellisempia politiikkatoimia.
14. EU ja sen jäsenvaltiot tukevat käynnissä olevia toimia kansainvälisen rahoitusarkkitehtuurin ja monenvälisen kehityspankkien uudistamiseksi Paris Pact for People and the Planet -etenemissuunnitelman (4P) ja Bridgetownin agendan 2.0 -toimintaohjelman pohjalta. EU ja sen jäsenvaltiot ovat tyytyväisiä vahvaan sitoumukseen, jonka tulevaisuussopimus on tältä osin antanut EU tekee rakentavaa yhteistyötä kumppaneidensa kanssa saavuttaakseen tässä asiassa merkittävää edistystä Espanjassa vuonna 2025 pidettävässä neljännessä kansainvälisessä kehitysrahoituskonferenssissa.
15. On pyrittävä mobilisoimaan maailmanlaajuisesti tarvittavat varat kaikista lähteistä Agenda 2030:n ja Pariisin sopimuksen täysimääräistä ja nopeutettua täytäntöönpanoa varten, muun muassa lisäämällä likviditeettiä ja hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla edullisin ehdoin myönnettävää rahoitusta, jota on saatavilla niukasti. On yhteisen edun mukaista vastata paremmin maailmanlaajuisiin haasteisiin ja eriarvoisuuteen ja turvata globaalit julkishyödykkeet sen varmistamiseksi, ettei yksikään maa joudu tekemään valintaa köyhyyden torjunnan ja maapallon suojelemisen väliltä. Sen vuoksi EU ja sen jäsenvaltiot tukevat innovatiivisten rahoitusvälineiden, kuten ilmastokestävyyttä koskevien velkausekkeiden, kehittämistä haavoittuvimpia maita varten.

16. EU on kehittyvien sisämaavaltioiden pitkäaikainen kumppani. Tuoreimpien saatavilla olevien tietojen mukaan EU myönsi kehittyville sisämaavaltioille julkista kehitysapua 10,6 miljardia euroa vuonna 2022. Euroopan investointipankki on viimeisten kuuden vuoden aikana rahoittanut vähiten kehittyneissä maissa toteutettavia hankkeita yli 3 miljardin euron edestä. Näillä hankkeilla pyritään parantamaan elämänlaatua ja mahdollisuuksia 24:ssä kaikkiaan 32:sta kehittyvästä sisämaavaltiosta sekä tukemaan niitä kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa. EU:n jäsenvaltioiden myöntämä oma kehitysapu ei sisälly näihin lukuihin.
17. EU tekee Global Gateway -strategiansa mukaisesti yhteistyötä kehittyvien sisämaavaltioiden kanssa digitaali-, ilmasto- ja energia-, liikenne-, terveys-, koulutus- ja tutkimusalan investoinneissa. EU rahoittaa kehittyviä sisämaavaltioita hyödyttäviä valikoituja strategisia lippulaivahankkeita. Yksi niistä on Lobito-liikenneväylähanke (Lobito Corridor), jossa rakennetaan satoja kilometrejä raiteita Kongon demokraattisen tasavallan ja Sambian kuparivyöhykkeellä sijaitsevien maakuntien liittämiseksi naapurivaltiossa Angolassa olevaan rataa. Keski-Aasiassa toteutettavat kaksi Team Europe - lippulaiva-aloitetta, jotka koskevat digitaalisia yhteyksiä sekä vettä, energiaa ja ilmastonmuutosta, parantavat osaltaan yhteyksiä ja alueellista yhdentymistä. Tammikuussa 2024 pidetyssä EU:n ja Keski-Aasian liikenneyhteyksiä käsitelleessä sijoittajien foorumissa EU sopi Keski-Aasian johtajien kanssa, että ryhdytään kehittämään Kaspianmeren alueen liikennekäytävää, joka tarjoaa nopean reitin Euroopan ja Keski-Aasian välille. EU tukee myös useita Sudanin ja Sahelin vyöhykkeellä sijaitsevia kehittyviä sisämaavaltioita merkittävällä sitoumuksellaan Suuri vihreä muuri -aloitteeseen, myös Great Green Wall Accelerator -välineen kautta. Tämä sitoumus auttaa kehittämään viheralueiden ja tuotantomaisemien muodostamaa kokonaisuutta ruokaturvan ja selviytymiskyvyn, kannattavuuden ja maaseudun elinkeinojen kestävyuden parantamiseksi koko alueella.
18. Lisäksi EU pyrkii varmistamaan, että julkisia varoja voidaan käyttää myös yksityisen sektorin investointien vauhdittamiseen maailmanlaajuisen infrastruktuuri-investointikuilun kaventamiseksi. Yksityisen sektorin investointikapasiteetin mobilisoiminen on strateginen prioriteetti, johon pyritään parantamalla liiketoiminta- ja investointiympäristöä, poistamalla kaupan teknisiä esteitä, varmistamalla tasapuoliset toimintaedellytykset ja hyödyntämällä rahoitusvälineitä pääoman houkuttelemiseksi. Euroopan kestävän kehityksen rahasto plussa (EKKR+) tarjoaa tämä toimintakehyksen avulla yksityisen sektorin sijoittajille takauksia kehitysrahoituslaitosten kautta.

19. EU:n ja sen jäsenvaltioiden sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden järjestön jäsenten välistä uutta kumppanuussopimusta, joka allekirjoitettiin marraskuussa 2023, on sovellettu väliaikaisesti 1. tammikuuta 2024 alkaen. Kumppanuussopimuksessa vahvistetaan seuraavat keskeiset yhteiset periaatteet: ihmisoikeudet, demokratia, rauha ja turvallisuus, inhimillinen ja sosiaalinen kehitys, ilmastonmuutos ja ympäristö sekä muuttoliike ja liikkuvuus. Talouskumppanuussopimusten, joita EU on allekirjoittanut kumppaneidensa kanssa, on havaittu vaikuttaneen myönteisesti kyseisten maiden talouksiin. EU odottaa, että kehittyvien sisämaavaltioiden kanssa kehitetään tässä yhteydessä kokonaisvaltaiset suhteet.
20. EU on sitoutunut jatkossa vahvistamaan kumppanuuttaan kehittyvien sisämaavaltioiden kanssa tekemällä yhteistyötä ja käymällä vuoropuhelua sekä tarjoamalla teknistä apua ja tukea valmiuksien kehittämiseksi. Vuoden 2024 tulevaisuushuippukokouksen ja vuonna 2023 järjestetyn kestävän kehityksen tavoitteita käsitelleen huippukokouksen tulosten pohjalta ja LLDC3-konferenssin tuloksia silmällä pitäen on yhteisen edun mukaista käsitellä kehittyvien sisämaavaltioiden erityistarpeita muiden neljännessä kehitysrahoituskonferenssissa käsiteltävien prioriteettien ohessa.
21. EU odottaa mielenkiinnolla LLDC3-konferenssin tuloksia ja kehittyviä sisämaavaltioita koskevaa seuraavaa toimintaohjelmaa, joka on tarkoitus hyväksyä konferenssissa ja johon kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät, kuten kansalaisyhteiskunta, yksityinen sektori, tiedemaailma ja nuoriso, osallistuvat mielekkäällä tavalla. Olemme valmiita edistämään toimintaohjelman täytäntöönpanoa sellaisilla prioriteettialoilla kuin ilmastonmuutos, rakennemuutos, kaupan helpottaminen ja yhteyksien toimivuus sekä helpompi pääsy ilmasto- ja kehitysrahoitukseen ja -investointeihin.
-